

КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 302-01-54, внесен от Министерския съвет на 19.12.2013 г.

Второ гласуване!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

(Обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм. и доп., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм. и доп., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 97 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 120 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 98 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г. и бр. 17, 61 и 84 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 16а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Не е виновно извършено деянието, което е осъществено от непълнолетно лице, пострадало от престъпление по чл. 158а, 155, 156 и чл. 188, ал. 2 или от непълнолетно лице, използвано за създаването на порнографски материал, когато е било принудено да го осъществи в пряка връзка с това му качество.”

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1:

§ 1. В чл. 16а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Не е виновно извършено деянието, което е осъществено от непълнолетно лице, пострадало от престъпление по чл. 155, 156, 158а и чл. 188, ал. 2 или от непълнолетно лице, използвано за създаването на порнографски материал, когато е било принудено да го осъществи в пряка връзка с това му качество.”

Предложение на народния представител Красимир Велчев и група народни представители:

Създава се § 1а:

§1а. В чл. 79 се създава ал. 3:

„(2) Не се изключват по давност наказателното преследване и изпълнението на наказанието по отношение на престъпления по глава Втора, раздел I, раздел II, раздел IV, раздел V; глава Трета, раздел I, раздел II, раздел III; глава Пета, раздел III, глава Шеста, раздел I, раздел III, глава Девета, глава Десета, глава Единадесета, раздел III, извършени по политически причини, от лица, свързани с комунистическия режим след 9 септември 1944 г.”

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Предложение на народния представител Джема Грозданова и група народни представители:

Създава се § 1а:

§1а. В чл. 79 се създава ал. 3:

„(2) Не се изключват по давност наказателното преследване и изпълнението на наказанието по отношение на престъпления по глава Втора, раздел I, раздел II, раздел IV, раздел V; глава Трета, раздел I, раздел II, раздел III; глава Пета, раздел III, глава Шеста, раздел I, раздел III, глава Девета, глава Десета, глава Единадесета, раздел III, извършени по политически причини, от лица, свързани с комунистическия режим след 9 септември 1944 г. – 31 декември 1989 г.”

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 2 със следната редакция:

§ 2. В чл. 79 се създава ал.3:

„(3) Не се изключват по давност наказателното преследване и изпълнението на наказанието по отношение на престъпления по глава втора, раздел I, раздел II, раздел IV, раздел V; глава трета, раздел I, раздел II, раздел III; глава пета, раздел III, глава шеста, раздел I, раздел III, глава девета, глава десета, глава единадесета, раздел III, извършени по политически причини, от лица, свързани с комунистическия режим след 9 септември 1944 г., включително и тези, свързани с така наречения „възродителен процес“.”

§ 2. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 15 се създава буква „г“:

„г) функции на арбитър, възложени в съответствие със закона на чужда държава.”

2. Точка 28 се изменя така:

„28. „Порнографски материал“ е изготвен по какъвто и да е начин, неприличен, неприемлив или несъвместим с обществения морал материал, чието съдържание изобразява реално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм, както и похотливо показване на половите органи на лице.”

3. Създават се т. 29, 30 и 31:

„29. „Порнографско представление” е представяне на живо или в реално време пред друго на похотливо показване на половите органи на дете или на участието на дете в реално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм.

30. „Големи размери“ са тези, при които паричната равностойност на предмета на престъплението или на причинената вреда е не по-малко от седемдесет минимални работни заплати към момента на извършване на деянието.

31. „Особено големи размери“ са тези, при които паричната равностойност на предмета на престъплението или на причинената вреда е не по-малко от сто и четиридесет минимални работни заплати към момента на извършване на деянието.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 2, който става § 3:

§ 3. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 15 се създава буква „г“:

„г) функции на арбитър, възложени в съответствие със закона на чужда държава.“

2. Точка 28 се изменя така:

„28. „Порнографски материал“ е изготвен по какъвто и да е начин, неприличен, неприемлив или несъвместим с обществения морал материал, чието съдържание изобразява реално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм, както и похотливо показване на половите органи на лице.“

3. Създава се т. 29:

„29. „Порнографско представление“ е представяне на живо или в реално време пред друго на похотливо показване на половите органи на дете или на участието на дете в реално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм.“

§ 3. В чл. 108а ал. 2 се изменя така:

„(2) Който пряко или косвено събира или предоставя финансови или други средства по какъвто и да е начин, като знае или предполага, че те ще бъдат използвани изцяло или частично:

1. за извършване на деяние по ал. 1;
2. от организация или група, която си поставя за цел извършване на деяние по ал. 1 или 3;
3. от лице, извършило деяние по ал. 1,
се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 3, който става § 4.

§ 4. В чл. 149 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За блудство наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, когато е извършено:

1. чрез употреба на сила или заплашване;
2. чрез привеждане на пострадалия в безпомощно състояние;
3. чрез използване на безпомощното състояние на пострадалия;
4. чрез използване на положение на зависимост или надзор;
5. по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция.“

2. В ал. 4 се създава нова т. 2:

„2. ако е извършено по отношение на лице, което не разбира свойството или значението на извършеното.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4, който става §5:

§ 5. В чл. 149 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За блудство наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, когато е извършено:

1. чрез употреба на сила или заплашване;

2. чрез привеждане на пострадалия в безпомощно състояние;

3. чрез използване на безпомощното състояние на пострадалия;

4. чрез използване на положение на зависимост или надзор;

5. по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция.“

2. В ал. 4 се създава нова т. 2:

„2. ако е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което не разбира свойството или значението на извършеното.“

§ 5. В чл. 150 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който извърши деянието по ал. 1 по отношение на непълнолетно лице, което се занимава с проституция.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „В особено тежки случаи“ се заменят с „Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на лице, което не разбира свойството или значението на извършеното, или деянието представлява особено тежък случай“ и се поставя запетая.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 5, който става § 6.

§ 6. В чл. 151 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено:

1. чрез използване на положение на зависимост или надзор;

2. по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция;

3. от две или повече лица,

наказанието е лишаване от свобода от две до осем години.“

2. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 6, който става § 7.

§ 7. В чл. 152, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 2:

„2. ако изнасилената не е навършила 18-годишна възраст и се занимава с проституция;”.

2. Досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на §7, който става §8:

§ 8. В чл. 152, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 2:

„2. ако изнасилената не е навършила осемнадесет години и се занимава с проституция;”.

2. Досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4.

§ 8. В чл. 154а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „като даде или обещае облага” и запетайките пред и след тях се заличават.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено повторно или от две или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от една до пет години.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 8, който става § 9.

§ 9. Член 155а се изменя така:

„Чл. 155а. (1) Който чрез информационна или съобщителна технология, или по друг начин предоставя или събира информация за лице, ненавършило 18-годишна възраст, за да се установи контакт с него за извършване на блудствено действие, съвкупление, полово сношение, проституция, за създаване на порнографски материал или за участие в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който чрез информационна или съобщителна технология, или по друг начин установи контакт с лице, ненавършило 14-годишна възраст, с цел извършване на блудствено действие, съвкупление, полово сношение, за създаване на порнографски материал или за участие в порнографско представление.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 9, който става § 10.

§ 10. В чл. 155б се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „лишаване от свобода до три години или с пробация” се заменят с „лишаване от свобода до пет години”.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено:

1. чрез употреба на сила или заплашване;

2. чрез използване на положение на зависимост или надзор;

3. от две или повече лица, сговорили се предварително;

4. повторно,

наказанието е лишаване от свобода от две до десет години.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 10, който става § 11.

§ 11. Създава се чл. 155в:

„Чл. 155в. Който чрез употреба на сила или заплашване, или чрез използване на положение на зависимост или надзор склонява непълнолетно лице да участва в действително, виртуално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм, както и за похотливо показване на човешки полови органи се наказва с лишаване от свобода до пет години.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става § 12.

§ 12. Член 157 се изменя така:

„Чл. 157. (1) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, като употреби за това сила или заплашване или използва положение на зависимост или надзор, както и с лице, лишено от възможност за самоотбрана, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на непълнолетно лице, което се занимава с проституция, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години.

(3) Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години.

(4) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, ненавършило 14-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода от две до шест години.

(5) Когато деянието по ал. 4 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция, наказанието е от две до осем години.

(6) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, навършило 14-годишна възраст, което не разбира свойството или значението на извършеното, се наказва с лишаване от свобода от две до шест години.

(7) Когато деянието по ал. 1-6 представлява особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 12, който става § 13.

§ 13. Член 158а се изменя така:

„Чл. 158а. (1) Който по какъвто и да е начин набира, подпомага или използва лице, ненавършило 18-годишна възраст, или група от такива лица да участва в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода до шест години.

(2) Който принуждава лице, ненавършило 18-годишна възраст, или група от такива лица да участва в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години.

(3) Когато деянието по ал. 1 или 2 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години.

(4) Когато от деянието е получена имотна облага, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 или 2 - лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева;

2. в случаите по ал. 3 - лишаване от свобода от три до десет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева.

(5) Който наблюдава порнографско представление, в което участва лице, ненавършило 18-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода до три години.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 13, който става § 14.

§ 14. Създава се чл. 158б:

„Чл. 158б. За престъпление по чл. 149-157 или 158а съдът може да наложи и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 или 7.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 14, който става § 15.

§ 15. В член 159 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „интернет” се заменя с „информационна или съобщителна технология”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) За деянието по ал. 1-3 наказанието е лишаване от свобода до шест години и глоба до осем хиляди лева, когато:

1. за създаването на порнографския материал е използвано лице, ненавършило 18-годишна възраст, или лице, което изглежда като такова;
2. за създаването на порнографския материал е използвано лице, което не разбира свойството или значението на извършеното;
3. е извършено от две или повече лица;
4. е извършено повторно.”

3. В ал. 6 думите „компютърна система” се заменят с „информационна или съобщителна технология” и думите „или глоба” се заменят с „и с глоба”.

4. Създава се нова ал. 7:

„(7) Наказанието по ал. 6 се налага и на онзи, който чрез информационна или съобщителна технология съзнателно осъществи достъп до порнографски материал, за създаването на който е използвано лице, ненавършило 18-годишна възраст, или лице, което изглежда като такова.”

5. Създава се ал. 8:

„(8) В случаите по ал. 1-7 съдът може да наложи и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 или 7.”

6. Досегашната ал. 7 става ал. 9.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 15, който става § 16:

§ 16. В чл. 159 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думата „интернет” се заменя с „информационна или съобщителна технология”.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) За деянията по ал. 1-3 наказанието е лишаване от свобода до шест години и глоба до осем хиляди лева, когато:

1. за създаването на порнографския материал е използвано лице, ненавършило 18-годишна възраст, или лице, което изглежда като такова;

2. за създаването на порнографския материал е използвано лице, което не разбира свойството или значението на извършеното;

3. е извършено от две или повече лица;

4. е извършено повторно.”

3. В ал. 6 думите „компютърна система” се заменят с „информационна или съобщителна технология” и думите „или глоба” се заменят с „и с глоба”.

4. Създава се нова ал. 7:

„(7) Наказанието по ал. 6 се налага и на онзи, който чрез информационна или съобщителна технология съзнателно осъществи достъп до порнографски материал, за създаването на който е използвано лице, ненавършило 18-годишна възраст, или лице, което изглежда като такова.”

5. Създава се ал. 8:

„(8) В случаите по ал. 1-7 съдът може да наложи и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 или 7.”

6. Досегашната ал. 7 става ал. 9.

§ 16. Член 188 се изменя така:

„Чл. 188. (1) Който склонява лице, ненавършило 18-годишна възраст, към извършване на престъпление чрез принуда или чрез използване на положение на зависимост или надзор, се наказва с лишаване от свобода до пет години.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който склонява лице, ненавършило 18-годишна възраст, към проституция чрез принуда или чрез използване на положение на зависимост или надзор.

(3) Когато от деянието по ал. 1 или 2 са настъпили вредни последици за физическото, душевното или моралното развитие на пострадалия, когато деянието не представлява по-тежко престъпление, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и обществено порицание.

(4) Когато деянието по ал. 2 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, наказанието е лишаване от свобода от една до десет години.

(5) В случаите по ал. 1-4 съдът може да наложи и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 или 7.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 16, който става § 17.

§ 17. В чл. 251 ал. 1 се изменя така:

„(1) Който не изпълни задължение за деклариране на парични средства, благородни метали, скъпоценни камъни и изделия със и от тях, пренасяни през границата на страната, когато тя се явява външна граница на Европейския съюз, и стойността на предмета на престъпление е в особено големи размери, се наказва с лишаване от свобода до шест години или с глоба в размер на двойната сума на предмета на престъплението.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 17 да бъде отхвърлен.

§ 18. Член 303 се отменя.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 18.

§ 19. Създава се чл. 304в:

„Чл. 304в. Наказанията по предходните членове на тази глава се налагат и когато със съгласие на длъжностното лице, чуждото длъжностно лице или лицето, което твърди, че може да упражни влияние, дарът или облагата са предложени, обещани или дадени другиму.”

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 19:

§ 19. Създава се чл. 304в:

„Чл. 304в. Наказанията по предходните членове се налагат и когато със съгласие на длъжностното лице, чуждото длъжностно лице или лицето по чл. 304б, дарът или облагата са предложени, обещани или дадени другиму.”

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА**Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.**

§ 20. Този закон въвежда Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 20:

§ 20. Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2011 г.; попр. ОВ, L 18/7 от 21 януари 2012 г.)

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА**Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага наименованието на подразделението да се измени така:**

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията предлага да се създаде нов § 21:

§ 21. В Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн, ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г.; Решение № 13 на Конституционния съд на РБ от 13.10.2012 г. - бр. 82 от 26.10.2012 г.; изм. и доп., бр. 102 от 21.12.2012 г., в сила от 21.12.2012 г., бр. 103 от 28.12.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.; Решение № 2 от 23.05.2013 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 50 от 7.06.2013 г.; изм., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) в чл. 22, ал. 1, т. 4 думите „чл. 158а, ал. 2” се заменят с „чл. 158а, ал. 4”.

§ 21. Този закон влиза в сила 15 дни след обнародването му в „Държавен вестник“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 21, който става § 22.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ЧЕТИН КАЗАК